

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus

mehaanika ja metallitöö

mootorliikurite, laevanduse- ja lennundustehnika

transporditeenused

õppekavarühmade hindamisaruanne

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2020

Sisukord

1. Üldosa	4
3. Mehaanika ja metallitöö; mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse ning transporditeenuste õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes	7
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus	7
3.2 Õppimine ja õpetamine	14
3.3 Õpetajad	24
4 Hindamiskomisjoni peamised järeldused mehaanika ja metallitöö; mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse ning transporditeenuste õppekavarühmade osas	28

Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitused õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 22.01.20202 korraldusega nr 1-19/6/2020 moodustati **hindamiskomisjon koosseisus:**

Helen Pärk	kutseõppe ekspert, Tallinna Polütehnikum, komisjoni esimees
Ene Pukk	kutseõppe ekspert, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool, komisjoni sekretär
Tarvo Kapp	tööandjate esindaja, OÜ Contractor
Arno Sillat	tööandjate esindaja, Autode Müügi- ja Teenindustevõtete Eesti Liit
Ülo Kannelmäe	kutseõppe ekspert, Kehtna Kutsehariduskeskus

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruanded. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga intervjuu jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 05.03.2020 – 06.03.2020 Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õppekohtades Narvas, Sillamäel ja Jõhvis. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli

esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö/praktilise töö tegevusi.

Komisjon külastas õppekavarühma praktikaettevõtteid 04.03.2020 vastavalt külastusplaanile: Fortaco Estonia OÜ (praktikaettevõtte mehaanika ja metallitöö, samuti transporditeenuste erialadele); TNC Components OÜ (praktikaettevõtte transporditeenuste erialadele); Infotark AS ja ONNINEN AS (ettevõtted transporditeenuste erialadele); Silberauto Eesti AS Jõhvi esindus ja Autogaas Servis OÜ (praktikaettevõtted mootorsõidukitehnikutele). Praktikaettevõtetes tutvus komisjon töökeskkonnaga, praktikakorraldusega ning vestles ettevõtte juhiga ja praktikantidega.

Külastused kulgesid ladusalt, tegevuskava oli komisjoni, kooli ja ettevõtete koostöös hästi ette valmistatud, intervjueeritavad tundsid oma vastutusvaldkonda, vestlused olid sisukad ja toetasid hindamiskülastuse eesmärgi täitmist. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepitati kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel arvestati osaliselt kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle tähtaegselt 29.04.2020.

1. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

koolijuhi nimi: Hannes Mets

kooli aadress: Tallinna maantee 13, 40202 Sillamäe Ida-Viru maakond

kool asub Sillamäel. Koolil on tegevuskohad Jõhvi ja Narva linnas.

telefon: +372 332 0381

e-post: info@ivkhk.ee

koduleht: www.kutsehariduskeskus.ee

hindamise korralduse kontaktisik koolis: Anželika-Vaino-Kesküla, kvaliteedijuht, õppedirektori kt, tel +372 518 0929, anzelika.vaino@ivkhk.ee

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid.

Kool on oma kodulehel märkinud Ida-Virumaa kutsehariduse ajaloo alguseks 1946. aastal Kukruse tööstuskooli. Aastate vältel toimunud kutsekoolide ümberkujundamiste ja liitmiste protsessis on Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus arenenud Kirde-Eesti suurimaks kutsehariduskeskuseks. Viimane muutus toimus 2016. aastal, mil 01. septembrist liideti Jõhvis tegutsenud Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega Sillamäe Kutsekool ja Narva Kutseõppekeskus. Nimetatud liitmise tulemuseks on üks riiklik kutseõppeasutus, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus, õppekohtadega Jõhvis, Sillamäel ja Narvas.

Kool korraldab tasemeõpet ja täienduskoolitusi Viru Vanglas, sh mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas.

Kool on määratlenud [arengukavas 2018-2020](#) oma eesmärgid ja väärtushinnangud, mis toetavad elukestva õppe strateegia rakendamist ning kutsehariduse eesmärkide täitmist järgmiselt:

Kooli missioon: „Parimate oskustega asjatundjate koolitamine koosmeeles õpilaste ja tööandjatega“

Visioon: „Rahvusvaheliselt tegus, mitmekeelne, paindlikku elukestvat õpet pakkuv hariduskeskus“

Väärtused:

- Positiivsus
- Ausus ja usaldus
- Pädevus ja tegusus
- Koostöö ja avatus

Strateegilised eesmärgid:

- **Muutunud õpikäsitus**
Iga õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut toetava, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendava õpikäsituse rakendamine kõigil haridustasemetel;
- **Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus**
Kvaliteetsete, paindlike ja mitmekesiste valikutega ning tööturu arenguvajadusi arvestavate õppimisvõimaluste ja karjääriteenuste pakkumine, et suurendada erialase kvalifikatsiooniga inimeste arvu erinevates vanuserühmades ja regioonides.
- **Digipööre elukestvas õppes**
Õppimisel ja õpetamisel rakendatakse kaasaegset digitehnoloogiat otstarbekamalt ja tulemuslikumalt, paranenud on kogu elanikkonna digioskused ning tagatud on ligipääs uue põlvkonna digitaristule.
- **Võrdsed võimalused elukestvas õppeks ja õppes osaluse kasv**
Kõigile võrdsete võimaluste loomine elukestvas õppeks.
- **Pädevad ja motiveeritud töötajad, õpetajad ja koolijuhid**
Töötajate, õpetajate ja koolijuhi töö hindamine ja tasustamine on vastavuses nende ametikohtadele esitatavate nõuete ja tulemuslikkusega.

Kool on strateegiliste eesmärkide täitmiseks koostanud arengukava tegevuskava ja soetuste kava 2018-2020, mis on kättesaadavad kooli [kodulehel](#).

- Hinnatavad õppekavarühmad, ülevaade analüüsitud õppekavadest (kvalifikatsioonitase, õppekava kood EHISes, maht (EKAP), rakendamise aasta, õppevormid, link õppekavale ja moodulite rakenduskavadele, õppekava juht) ja õppekavade õppijatest.

Hinnatavate õppekavarühmade õppekavad ja õppijate arvud on esitatud tabelites 2-7

Tabel 1 Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma õppekavad (lingid kooli veebilehele seisuga 25.03.2020)

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppekava maht EKAP	Rakendamise aasta	Õppeliik	Õppevorm ja õppekoht	EHISe kood, link õppekavale ja rakenduskavadele
Keevitaja, tase 4	180	2016	kutsekeskharidusõpe	statsionaarne, koolipõhine õpe. Jõhvi	151659 Õppekava rakenduskavaga
Keevitaja, tase 4	180	2016	kutsekeskharidusõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Narva	157318 Õppekava
Keevitaja, tase 4	180	2018	kutsekeskharidusõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Narva, Jõhvi	201309 Õppekava rakenduskavaga
Keevitaja (osakutse poolautomaatkeevitaja), tase 4	60	2016	kutseõppe esmaõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Jõhvi	151662 Õppekava
Keevitaja (osakutse poolautomaatkeevitaja), tase 4	60	2018	kutseõppe esmaõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Narva, Jõhvi	201308 Õppekava rakenduskavaga
Keevitaja (osakutse poolautomaatkeevitaja), tase 3	60	2016	kutseõppe esmaõpe	vanglaõppekava, Viru Vangla	140817 Õppekava
Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4	120	2017	kutseõppe esmaõpe	statsionaarne koolipõhine, mittestatsionaarne õpe. Narva, Sillamäe	194085 Õppekava rakenduskavaga

Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4	180	2015	kutsekeskharidusõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Sillamäe	157369 Õppekava rakenduskavaga
--------------------------------------	-----	------	---------------------	---	---

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma õppekavade juht on Jelena Kruglova.

Tabel 2 Ülevaade mehaanika ja metallitöö õppekavadel õppijatest (kooli eneseanalüüs, tabel 4.1 alusel)

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppeliik	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
		15.09.2016	15.09.2017	03.09.2018	13.09.2019
Keevitaja, tase 4	kutsekeskharidusõpe	169	164	141	154
Keevitaja, tase 4 (osakutse poolautomaatkeevitaja), tase 4	kutseõppe esmaõpe	44	73	50	43
Keevitaja (osakutse poolautomaatkeevitaja), tase 3	kutseõppe esmaõpe	13	14	16	18
Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4	kutsekeskharidusõpe	56	35	32	25
Arvjuhtimisega (APJ) metallilõikepinkide operaator, tase 4	kutseõppe keskhariduse baasil	34	12	vastuvõttu ei toimu alates 01.09.2018	
Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4	kutseõppe esmaõpe	-	19	24	45

Tabel 3 Mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse õppekavarühma õppekavad (lingid kooli veebilehele seisuga 25.03.2020)

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppekava maht EKAP	Rakendamise aasta	Õppeliik	Õppevorm, õppekoht	EHise kood, link õppekavale ja rakenduskavadele
Mootorsõidukitehnik, tase 4	180	2018	kutsekeskharidusõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Narva	204697 Õppekava rakenduskavaga
Sõidukite pindade hooldaja ja rehvittehnik, tase 3	60	2014	kutseõppe esmaõpe	statsionaarne koolipõhine õpe. Narva	157260 Õppekava rakenduskavaga

Tabel 4 Ülevaade mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse õppekavadel õppijatest (kooli eneseanalüüs, tabel 3 alusel)

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppeliik	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
		15.09.2016	15.09.2017	03.09.2018	13.09.2019
Mootorsõidukitehnik, tase 4	kutsekeskharidusõpe	97	94	71	53
Sõidukite pindade hooldaja ja rehvittehnik, tase 3	kutseõppe esmaõpe	12	-	29	19

Mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse õppekavarühma õppekavade juht on Jelena Kruglova.

Tabel 5 Transporditeenuste õppekavarühma õppekavad

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppekava maht	Rakendamise aasta	Õppe liik	Õppevorm, õppekoht	EHise kood, link õppekavale ja rakenduskavadele
Laotöötaja, tase 4	180	2014	kutsekeskharidusõpe	statsionaarne, koolipõhine õpe. Sillamäe. Jõhvi	144386 Õppekava rakenduskavaga
Laotöötaja, tase 4	90	2014	kutseõppe esmaõpe	statsionaarne, koolipõhine õpe. Sillamäe. Jõhvi	157367 Õppekava rakenduskavaga
Veokorraldaja, tase 4	90	2016	kutseõppe esmaõpe	statsionaarne koolipõhine ja töökohapõhine ning mittestatsionaarne õpe. Narva, Jõhvi	130218 Õppekava rakenduskavaga
Veokorraldaja-logistik, tase 4	90	2020	kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne koolipõhine ja töökohapõhine ning	211457 Õppekava rakenduskavaga

				mittestatsionaarne Sillamäe õpe.	
Dokker	60	2019	kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne koolipõhine ja töökohapõhine ning mittestatsionaarne Sillamäe õpe.	157364 Õppekava rakenduskavaga

Tabel 6 Ülevaade transporditeenuste õppekavadel õppijatest (kooli eneseanalüüs, tabel 3 alusel)

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppeliik	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
		15.09.2016	15.09.2017	03.09.2018	13.09.2019
Laotöötaja, tase 4	kutsekeskharidusõpe	52	52	98	106
Laotöötaja, tase 4	kutseõppe esmaõpe	55	54	46	45
Veokorraldaja, tase 4	kutseõppe esmaõpe	65	58	60	80
Dokker, tase 4	kutseõppe esmaõpe töökohapõhises õppes	-	-	-	rakendatud alates nov.2019

Transporditeenuste õppekavarühma õppekavade juht on Natalja Redean.

3. Mehaanika ja metallitöö; mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse ning transporditeenuste õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Õppekavade arendus mehaanika ja metallitöö, mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse (edaspidi nimetatud ka mootorliikurite) ning transporditeenuste õppekavarühmades on eesmärgipärane, süsteemne ja juhitud.

Kooli eneseanalüüsi aruande, dokumentide ja hindamiskülastuse põhjal nähtub, et hinnatavates õppekavarühmades on õppekavad koostatud kooskõlas kutseharidusstandardiga ja kutsestandarditega.

Õppekavade loomisel ja arendamisel lähtub kool arengukavast, regionaalsetest majandusprognosidest, tuleviku tööjõuvajaduse uuringu OSKA prognoosidest ning Ida-Virumaa regionis tegutsevate ettevõtete tööjõuvajadusest.

Kolme kooli ühendamisel tekkinud dubleerivad õppekavad on arendatud üheks õppekavaks, millega on tagatud huvigruppidele selge ja üheselt arusaadav informatsioon eriala, õppevormi, õppeliigi ja õppekoha valimiseks. Informatsioon õppekavade kohta on avaldatud kooli veebilehel.

Hindamiskülastuse ajal tutvus komisjon õppekavade koostamise protsessiga. Tegevust koordineerib ja loob töörühma erialajuht. Töörühma kuuluvad õpetajad, õppekavarühma juht, kooli karjäärinõustaja, arendusosakonna peaspetsialist, INNOVE nõustaja, tööandjate esindajad-praktikajuhendajad.

Õppekavade arendustegevustes võetakse arvesse õppijate rahuloluküsitluste tagasiside, mida küsitakse mooduli lõppemisel. Erialajuht vastutab ladusa tööprotsessi eest ning õppekavanõustaja vastutab õppekavade vastavuse eest kehtivatele nõuetele. Arenduskoosolekud toimuvad kõigi õppekohtade esindajate osavõtul, kus õppekava rakendatakse. Kool on hästi korraldanud õppekohtade omavahelise koostöö, infovahetuse ja liikumise logistika, mida kinnitasid hindamiskülastuse vestlustel töötajad ja õpilased.

Praktikaettevõtete esindajad, tööandjad on kaasatud kooli õppekavade arendustegevustesse. Seda kinnitas ning kooli aktiivset tegevust tunnustas hindamiskülastuse vestlusel TNC Components OÜ esindaja. Nimetatud ettevõtte pakub praktikavõimalust valdavalt transporditeenuste õppekavarühma õppijatele.

Hindamiskülastusel märkisid erialajuhid, samuti praktikaettevõtete esindajad ning praktikajuhendajad, et toimib pidev osapoolte vaheline suhtlus praktikate juhendamisel, toimunud aruteludest sünnivad ideed õppekavaarenduses.

Hindamiskülastuse vestluste põhjal võib järeldada, et õppekavarühmade arendus ja parendustegevuste planeerimine on tavapärane tööprotsessi osa. Jälgitakse majanduse arengut, muutusi tööturul ning koostöös ettevõtjatega prognoositakse piirkonnas tulevikutööjõu vajadust lisaks OSKA analüüsile. Siiski on õppekavarühmade eneseanalüüsis välja toodud parendustegevuste plaanid on pigem tagasihoidliku iseloomuga.

Komisjon soovib seada julgemad ja konkreetset eesmärgid ning tegevuskava nende täitmiseks.

OSKA tööjõuvajadusele tuginedes leiab komisjon, et **transporditeenuste õppekavarühm** on tugeva arengupotentsiaaliga, kuid kool peaks sammu pidama tehnoloogia arenguga ning koostama ja rakendama 5. taseme jätkuõppekavasid ostu- ja laospetsialistide ettevalmistamiseks.

Mootorliikurite õppekavarühmas soovib komisjon julgemalt kaaluda koostöös piirkonna tööandjatega liikurmasinatehnikute, veoautotehnikute töökohapõhise õppe rakendamist.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas soosib arengut regionaalne tööturg. Suurim väljakutse on tehnoloogia arengule vastavate alusteadmiste õpetamine. *Õppekavade arenduses soovib komisjon kavandada uusi, jätkuõppe õppekavasid metallide töötlemise seadmete seadistajate ja hooldustehnikute väljaõpetamiseks.*

Kõigi koolis rakendatud õppekavade osas võib prognoosida tööandjate ootuste suurenemist õppijate ja kooli lõpetajate IT pädevuse, inglise keele oskuse, analüüsi-, iseseisvuse ja otsustusvõimekuse arengus.

Hindamiskülastuse käigus toimunud erinevatel vestlustel käsitleti õppekavade arendamise ja rakendamise probleemkohana eestikeelsele õppele ülemineku nõude täitmise sisulist võimatust antud regioonis. Kutseõppesse sisenejate eesti keele oskuse valdavalt kasin tase ei võimalda kutsealaseid teadmisi eesti keeles õppides piisaval tasemel omandada. Seetõttu võib jääda eestikeelsele õppele üleminek formaalseks. Hindamiskülastustel ettevõtetesse märkisid ettevõtete juhid ja praktikajuhendajad, et eesti keele nõudel ei ole praegusel ajal Ida-Virumaa ettevõtetes kriitilist tähtsust, olulisemaks peetakse tööandjate poolt, et õppijatel oleks piisav inglise keele oskus erialasel tööol toimetulekuks.

Komisjon leiab, et kool peab õppekavades eesti keele õpetamisele järjekindlalt üha suuremat tähelepanu pöörama. *Komisjon soovib keeleoskuse (eesti keel, inglise keel) vajalikkust õppijatele pidevalt selgitada, motiveerida neid õppima keeli, et tagada koolilõpetajate konkurentsivõime tööturul väljaspool kohalikku regiooni. Sarnaselt transporditeenuste erialadega, püüda ka teistes õppekavarühmades rohkem kaasata vilistlasi ja ettevõtete esindajaid, kes on eesti keele teise keelena omandanud ja erialal edukad.*

Õppekavadel pakutakse valikaineid, mis seonduvad ja laiendavad kutseoskusi, samuti toetavad võtmepädevuste omandamist. Õppijatele on loodud võimalused valikõpingute raames õppida erialast eesti keelt, erialast inglise keelt ning õpioskuste kujundamist. Hindamiskülastusel läbiviidud vestlustel kinnitasid õppijad eesti keele kõnekeele oskuse vajalikkust ning märkisid, et ka erialase eesti keele õpetamist ja praktilist kasutamist võiks õppeprotsessis olla rohkem.

Valikõpingute valimise kord on kirjeldatud õppekorralduse eeskirjas.

Hindamiskülastusel tõid õppekavarühmade esindajad välja ühe viimastel aastatel tekkinud muret tekitava mustri, kus Töötukassa poolt tasemeõppesse suunatud isikutel puudub üldjuhul tegelik õppimise soov. Õppima suunatud töötud on huvitatud erinevatest toetustest ning nende saamiseks õpivad minimaalse vajaliku hulga, valdavalt läbivad selle osa õppekavast, mis toimub koolis, kuid õppetöö katkestatakse kui tuleb minna praktikale ettevõttesse. Peamine probleem on praktikale suundumine ja praktiline olemine. Kuna väga tihti antud sihtrühmale ei ole tööturule naasmine lõplik eesmärk, siis ka kutseeksami sooritamine muutub probleemseks.

Sellega kaasneb kaks täiendavat probleemi, esmalt sisseastumiskonkursi tingimustes on töötud olnud tugevamad kandidaadid kui näiteks samale erialale kandideerinud erinevate puuetega või hariduslike erivajadustega inimesed, kelle puhul on kooli pikaajaline kogemus näidanud, et nad on püüdnud ja soovivad õpitud eriala lõpetada ning ka sellel edasi töötada. Teine, koolist mittesõltuv, probleem on see, et Töötukassal puuduvad vajadused ja võimalused töötut survestada õppima nii kooli lõputunnistuse kui ka kutsetunnistuse saamise nimel, samuti ka tööturule naasmisel. Paradoks seisneb selles, et ressursi töötute koolitamiseks on, tehtud kulutused on suured, kuid samas riigile ega regioonile tegevusest saadud tulu on oodatust olulisel määral väiksem. Eelkirjeldatud õpilased suurendavad ka õppetööst väljalangejate protsenti, kuid ka koolil puudub mehhanism kuidas neid motiveerida minema praktikale ja seejärel lõpetada kool. Kool on probleemi kirjeldanud arengukava tegevusaruandes. Kool on teinud koostööd Töötukassaga ning saavutanud kokkuleppe, et konsultandid korraldavad infopäevi, kus selgitavad praktika ja kutseeksami sooritamise tähtsust, selle tulemusel on koolil on õigustatud ootus, et probleemid leevenduvad ja toimuvad muutused paremuse poole.

Täiskasvanute koolituse osakond täidab kooli arengukava üht eesmärki, elukestva õppe strateegia elluviimist. Kool soovib tagada kvaliteetsete, paindlike ja mitmekesiste valikutega tööturu vajadustele vastavaid õppimise ja karjääriteenuseid, suurendada erialase kvalifikatsiooniga inimeste arvu erinevates vanuserühmades ja regioonides.

Õppekavarühmade eneseanalüüsist nähtub, et kool on maakonna suurim ja hinnatum täienduskoolituste korraldaja. 2015. aastal valiti Narva Kutseõppekeskus, tänane IVKHK Narva

õppekoht ja 2016. aastal ühendatud kool Eesti Töötukassa Ida-Viru maakonna parimaks koostööpartneriks.

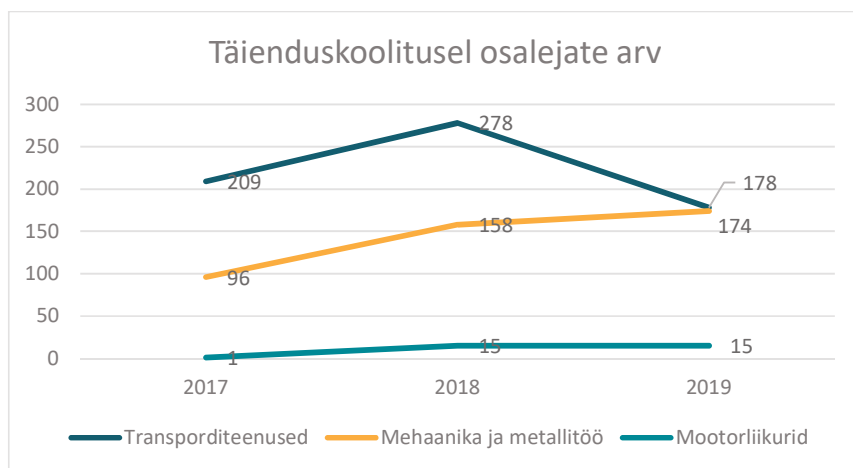
Hinnatavates õppekavarühmades korraldatakse täienduskoolitusi ESF projektide raames, töötukassa ja tööandjate tellimisel. Transporditeenuste õppekavarühmas on enimõutud erinevate laadimis- ja tösteseadmete juhtide koolitus, mehaanika ja metallitööde õppekavarühmas keevitustööde koolitused, kuid toimus ka omanäoline, sepatöö algkursus 2019. aastal. Mootorliikurite õppekavadel on täienduskoolitusi pakutud minimaalselt ning kool on oma eneseanalüüsis märkinud, et täienduskoolituse õppekavad vajavad laiendamist.

Täienduskoolitustel osalejate arvu mõjutavad oluliselt erinevad Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) projektid, mille raames pakutakse hulgaliselt tasuta koolitusi täiskasvanuhariduse edendamiseks ja õppimisvõimaluste avardamiseks. Täienduskoolituse õppekavade loomiseks uuritakse ettevõtete, regiooni elanikkonna ja Töötukassa vajadusi. Tegevus kuulub elukestva õppe juhi töövaldkonda ning koostöös erialajuhtidega ja elukestva õppe juhiga koostatakse ja arendatakse täienduskoolituse raames pakutavaid õppekavasid. Õppekava mahu määramiseks tehakse koostööd vastavate kutseõpetajatega. Õppe sisu ja kvaliteeti väärtustatakse ning seeläbi on tagatud jätkusuutlik tegevus täiskasvanute koolituses.

2017-2019.aastal osales hinnatavate õppekavarühmade täienduskoolitustel 1124 isikut (Tabel 7).

Täienduskoolituste mahu säilitamiseks või mõningaseks suurendamiseks soovib komisjon aktiivset koostööd Euroopa Sotsiaalfondiga, Töötukassaga ja piirkonna ettevõtjatega, et tööturu ootamatult kiiresti muutuvates oludes pakkuda hinnatavate õppekavarühmade sihtgruppidele paindlikke ja vajalikke ümberõppe ning täiendusõppe võimalusi.

Tabel 7 Täienduskoolitusel osalejate arv 2017-2019

Täiskasvanute täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse taotluse piirmäär kogu kooli kohta 2020. aastal on vabariigi suurim, kogumahus 500 000 eurot.

Hindamiskomisjon tutvus õppekavarühmade õppekavadega ja parendusplaanidega ning toob välja tähelepanekud järgnevas:

Transporditeenuste õppekavarühma õppekavad on väljundipõhised ja vastavad EKR 4. tasemele.

Ainulaadne on dokkeri eriala, mille kutseõppe [õppekava](#) ja selle aluseks olev [kutsestandard](#) on loodud piirkonna ettevõtete initsiatiivil. Õppekava on rakendatud töökohapõhise õppena.

Õppekavades dokker, tase 4 (kood 157364) ja veokorraldaja-logistik, tase 4 (kood 211457) on õigesti seatud õpingute alustamise tingimusena vähemalt põhihariduse olemasolu, kuid õppekava rakendamise sihtrühmaks on märgitud keskharidusega isikud, mis on otsene koolipoolne vastutulek tööandjate soovile. Samas kool on järginud haridus- ja teadusministeeriumi 24.01.2018 õppekavade registreerimise [juhendit](#). Komisjon leiab, et õppimisest huvitatud isikutele on õppekavale õppima asumise teave mõnevõrra eksitav. Komisjon soovib lisaks õppekava sihtrühma kirjelduses märgitud õppevormile, viidata ka õppekava läbimisel avanevatele töövõimalustele ja -tingimustele. Kooli veebilehel kirjeldatud õpingute alustamise nõuded peaksid olema huvigruppidele üheselt mõistetavad.

Transporditeenuste õppekavarühma eneseanalüüsis on parendustegevusena kavandatud [laojuht, tase 5](#) kutsestandardil põhineva õppekava loomine. Komisjon soovib õppekava loomise eel teha koostööd [Eesti Tarneahelate Juhtimise Ühinguga](#). Ettevõtjate ühendus oskab prognoosida võimalikke kutsestandardi muutusi, mida saaks uue õppekava loomisel juba arvesse võtta. Laojuht, tase 5 kutsestandard kehtib kuni 02.05.2022.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma õppekava keevitaja, tase 4 (kood 201309) näeb ette, et õpingud loetakse lõpetatuks, kui õppija on saavutanud keevitaja eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel ja sooritanud positiivse tulemusega kutseeksami. Komisjon leiab, et kutseeksami positiivse sooritamise tingimus on vastuolus kutseharidusstandardiga (§ 20) ning soovib õppekavades vastav punkt sõnastada kutseharidusstandardi § 20 lg 1 ja lg 2 kohaselt.

Õppekava koostelukksepp, tase 3 (kood 211177) õppekava aluseks olevate dokumentide loetelus esineb trükiviga - Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 "Kutsestandard" õige on „kutseharidusstandard“. Sarnaselt eelnevaga, tuleks õpingute lõpetamise nõue viia vastavusse kutseharidusstandardi § 20 alusel.

Õppekavarühma eneseanalüüsi parendustegevuste plaanis (tabel 9) on töökohapõhise õppe korraldamine koostelukksepp, tase 3 õppekaval alates 2020.aastast.

Õppekavarühma eripäraks on vanglaõppe korraldamine õppekaval keevitaja, tase 3

Mootorliikurite õppekavarühma õppekava mootorsõidukitehnik, tase 4 õppekava (kood 204697) Kooli veebilehel asuv õppekava tutvustus ei selgita spetsialiseerumise võimalusi, tingimusi ja toimumisaega. Õppekavarühma eneseanalüüsis on märgitud, et spetsialiseerumise võimalused puuduvad, kuigi tegelikkuses on õppijad spetsialiseerunud sõiduautotehniku kutsele ning kooli lõpetamisel saavad õppija kutse vastavalt spetsialiseerumisele, sõiduautotehnik, tase 4.

Sõidukite pindade hooldaja ja rehvitehnik, tase 3 õppekavas puudub kutseeksami kohustus, kuigi vastavalt kutseharidusstandardi § 16 on see olemas. Komisjon soovib, et nimetatud õppekava võiks sisaldada rohkem kutseoskusi laiendavaid valikmooduleid. Näiteks tuli vestlusest tööandjaga välja, eeldus, et praktikant on näinud mootoriruumi ning teab, kuidas autol õli vahetada, kuid selline oskus pole õppekavas ette nähtud. Komisjon soovib 3. taseme õppijatele pakkuda kutseoskuste laiendamist vastavalt õppija võimetele, et seeläbi suurendada tema edasiõppimise võimalusi ja konkurentsivõimet tööturul.

Õppekavarühma eneseanalüüsi parendustegevuste plaanis (tabel 9) on ette nähtud automaaler, tase 4 õppekava koostamine ja rakendamine õppeaastatel 2020/2021 ja 2021/2022. Aruandest ja toimunud vestlustest ei selgunud, kuidas toetab piirkondlik tööturu vajadus õppekava taasavamist. Hindamiskomisjon soovib uurida põhjalikumalt regiooni tööjõuvajadust, et oleks tagatud õppima asujatele praktikavõimalused ning hilisem erialase töö saamise suurem tõenäosus. Arvestades regiooni spetsiifiliste ettevõtete rohkust (sadamad, kaevandused, logistikakeskused), soovib komisjon arendada koostöös ettevõtetega töökohapõhist õpet mootorsõidukitehniku õppekaval spetsialiseerumiseiga liikurmasinatehniku ja/või veoauto ja bussitehniku kutsele.

Kokkuvõttes soovib komisjon, et koolil tuleks kõigi hinnatavate õppekavarühmade õppekavades üle vaadata õppima asumise nõuded ja sihtrühma kirjeldused ning puuduste esinemisel need kõrvaldada. Täiendavalt soovib komisjon kaaluda, kuidas õppekava rakendamise sihtrühma real mitte dubleerida õppekavale õppima asumise nõudeid, ning täpsustada millised võimalused on õppekava lõpetanutel erialasele tööle asumisel ja/või õpingute jätkamise soovi korral.

Komisjon soovib õppekavarühmade juhtidel üle vaadata kooli veebilehel olevad õppekavade tutvustused ning viia need vastavusse õppekavades tehtud parandustega. Levinuim on eksitav info seoses kutseeksamitega, näiteks: „Kooli lõpetades võib sooritada kutseeksami kutse omandamiseks,“ mis on nii sõnastatud enamiku õppekavade juures.

Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel

Hindamiskomisjon tutvus kooli veebilehe olevate õppekavade moodulite rakenduskavadega ning küsis hindamiskülastusel vestluste käigus nende osas õppijate, praktikajuhendajate ja õpetajate arvamust.

Õppekavade rakenduskavad on moodulipõhised, moodul jaguneb õpiväljunditeks, neist igale on määratud mahud, teemad, hindamiskriteeriumid, õppemeetodid ja hindamise viis. Samuti on kirjeldatud iseseisvate tööde ülesanded.

Hindekriteeriumid nõuavad õppijalt enesearengu hindamist, samuti eesti ja inglise keelse erialase terminoloogia kasutamist, eneskriitilist tegevuste analüüsi lävendit ületaval tasemel. Õppemeetodid on mitmekesised, sisaldavad eesmärgistatud õppekäiku ettevõttesse. Rakenduskavades on esitatud lõimitud üldhariduslikke teemasid ning lõimingute mahtu tundides. Moodulid sisaldavad ka õppijate võtmepädevuste arendamist. Hindamisülesanded sisaldavad õppijate suulise ja kirjaliku eneseväljenduse arendamist ning eesti ja inglise keele omandamist. Õppeprotsessi püütakse võimalikult sageli rakendada reaalsete tööolukordade simulatsiooni, mis on lähedased ettevõttes toimuvate protsessidega ja kvaliteedinõuetega. Niiviisi kinnistuvad õppijas tööks vajalikud teadmised ja oskused ning enesekindlus probleemolukordade lahendamisel.

Rakenduskavade parendamisel võetakse arvesse tööandjate tagasisidet praktikale ning jälgitakse töömaailmas toimuvaid arenguid, uusi tehnoloogiaid, et need võimalikult kiiresti õppesse lõimida. Näiteks on mehaanika ja metallitöö õppekavarühma eneseanalüüsis viidatud erialamessidele, mida külastatakse ning kuidas saadud teavet kasutatakse rakenduskavade täiendamiseks. Mooduli lõppemisel saadud õppijate tagasiside võetakse arvesse õppetöö parendamisel

Hindamiskomisjoni vestlustel praktikaettevõtete praktikajuhendajatega ja õppijatega avaldati mõtteid, mida koolil tuleks rakenduskavade arendamisel arvesse võtta:

- distsipliini õpetamine on õppeprotsessi kõige olulisem osa;
- projektipõhiste praktiliste tööde tegemine: probleemi või tööülesande püstitamine kooli ja ettevõtte koostöös, mille õppija peab lahendama iseseisvalt;
- teoreetiline ja praktiline õpe peaksid toimuma võimalikult vaheldumisi (õppijate poolt korduvalt märgitud);
- laiendada digitaalsete õppevahendite ja -materjalide õpetamise ja kasutamise võimalusi, muuta need õppijatele kättesaadavaks ka tunnivälisel ajal (e-simulaatorid, e-õpe jms)
- teooriaõppe materjale tuleks sagedamini kaasajastada;
- töömaailmas vajalike sertifitseeritavate oskuste õpetamine ja pädevustunnistuste saamine (näiteks troppija, tõstukijuht, tuletöö tegija, esmaabi andja);

- riigikaitseõpetus tuleks viia läbi esimesel kursusel;
- eesti keele riigieksam võiks toimuda teisel kursusel;
- kolmandal kursusel võiks olla ainult erialaõpingud;
- rohkem uuenduslikke ja õppijakeskseid õppemeetodeid sh väljaspool klassiruumi toimuvaid õppetunde;
- eesti keele praktiline õppimine ja harjutamine nt väljasõidud, mille jooksul räägitakse ainult eesti keeles, vabas vormis vestlused eesti keelt emakeelena rääkijatega jms;
- eesti keele õpetamine argi- ja vestluskeelena, mitte ainult riigikeele eksamiks valmistumiseks;
- õppematerjalide valiku laiendamine (olemasolevate hankimine või kättesaadavaks tegemine või originaalmaterjalide loomine);
- töömaailmale lähedaste praktiliste tööde harjutamine suuremas mahus;
- õppija arengut toetavaid huviringide laialdasema valiku pakkumine, ralliklubi tegevus taastamine;
- inglise keele õpetamine argi- ja vestluskeelena, ka erialakeelena, senisest suuremas mahus;
- liiga palju klassikalist konspekterimist, kuigi õpilased hiljem konspekti ei kasuta; parem erinevad testid, e-õpe jms;

Järeldused

Tugevused

- kool on edukalt ühendanud varasema kolme kooli õppekavad ning korraldanud ladusa õppetöö kõigis õppekohtades, tagades õppijatele võrdsed õigused ja head tingimused õppimise kohustuse täitmiseks
- kool tegutseb sihtgruppide huvides vastutustundlikult ja sihipäraselt, olles sellega saavutanud regioonis hea maine ja tuntuse
- õppekavade arendamisega tegelevad õppekavarühmade eestvedajad koos meeskonnaga;
- kooli juhtkond on õppekavarühmade lõikes positiivselt tulevikku vaatava suhtumisega, toimub erinevate tasandite (juhtkond, õppekavarühma eestvedajad ja õpetajad) koostöö;
- toimib hea koostöö regiooni ettevõtete ja asutustega õppekavade arendamiseks ja praktikate korraldamiseks
- toimib täienduskoolituste edukas korraldamine täiskasvanute riikliku koolitustellimusena, piirkonna ettevõtete ning Töötukassa tellimusel;

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitusel selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- hinnatavate õppekavarühmade eneseanalüüsi parendustegevuste plaanides on õppekavade arendustegevuse osa kasin., õppekavarühmadel on võimalus seada julgemaid, konkreetsemaid ja mõõdetavaid eesmärke uute õppekavade väljatöötamiseks ja olemasolevate õppekavade arendamiseks ning luua tegevuskava nende täitmiseks;
- õppekavades lõpetamise tingimuste, edasiõppimise võimaluste ja tööturule sisenemise võimaluste kirjeldamisel esinevad puudused kõrvaldada, samuti ajakohastada veebilehel õppekavade tutvustused, et tagada õppimisvõimaluse otsijale atraktiivne ja õige reklaam;

Arenguvõimalused

- rakenduskavade arendamine, ajakohaste ning mitmekesiste õppemeetodite ja hindamisülesannete kasutuselevõtt, lähtuvalt õppijate eripäradest ja tööandjate ootustest, mille kaudu suurendada õppijate õpimotivatsiooni, äratada laialdast huvi eriala vastu ning innustada edasiõppimise soovi.

- 5. taseme esma- ja jätkuõppekavade loomine logistikavaldkonna tööturu vajaduste rahuldamiseks;
- ettevõtetega koostöö tegemine mootorsõidukitehniku õppekaval töökohapõhises õppevormis, spetsialiseerumisega liikurmasinatehniku ja/või veoauto ja bussitehniku kutsele, et suurendada õppekavarühma õppijate arvu ja aidata ettevõtetele tagada vajalik uue põlvkonna tööjõu pealekasv;
- mootorliikurite õppekavarühma täienduskoolituste õppekavade laiendamine, et toetada kooli arengukava eesmärkide täitmisel, kaasata tööandjaid koostööle täienduskoolituse lektoritena, kui praktika ja töökohapõhise õppe partneritena;
- 4. ja 5. taseme esma- ja jätkuõppe õppekavade loomine ja rakendamine mehaanika ja metallitöö sektoris, metallide töötlemise seadmete seadistajate ja hooldustehnikute väljaõpetamiseks;
- õppekavade arenduses julgelt tugineda OSKA tööjõuprognosidele ja soovitudele, samuti tööandjate ja tööandjate ühenduste poolt koostatud ajakohastele prognoosidele;
- hindamisaruande koostamise perioodil aset leidnud eriolukorra tagajärjed mõjutavad tugevalt lähiaastate tööturu võimalusi ja ootusi ning kool peaks olema valmis kiireks reageerimiseks.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Õppimise ja õpetamise protsessiga tutvus hindamiskomisjon tutvus kooli veebilehel avaldatud info, dokumentide ja õppekavarühmade eneseanalüüside kaudu, hindamiskülastustel praktikaettevõtetesse ja kooli õppekohtadesse. Komisjon vestles praktikajuhendajatega, õppijatega, õpetajatega, tugiteenuste töötajatega ja juhtkonna liikmetega.

Õppijate erialavalik on toetatud

Huvitatud isikutele on kooli tutvustus ja vastuvõtu info avaldatud veebilehel www.kutsehariduskeskus.ee. Kool on valinud enda tunnuslauseks "Meie aitame kirjutada sinu edulugu!", mis sobib kõnetama kõigi õppetasemete ja õppevormide sihtgrupe. Lisaks kooli veebilehel hoitakse aktiivsena *Instagram*, *facebook*’i leheküljel IVKHK, millel on rohkem kui 3200 jälgijat ning lehele sisenejale avaneb sõnumiaken tervitusega ja vestluse alustamise kutsega.

Õppekavarühmade eneseanalüüsid on nimetatud tegevused, mille kaudu kool tutvustab õpetatavaid erialasid ja õppimise võimalusi: osalemine maakondade üritustel, Töötukassa teabepäeval, üldhariduskoolide külastamine ja üldhariduskoolide kutsumine kutsehariduskeskusesse, kus korraldatakse külalistele õppekäike, meistriklasse ja õpilasarvu nädalaid. Kool analüüsib peale iga vastuvõtu lõppemist kasutatud reklaamikanalite tulemuslikkust.

Õpilaskandidaatidelt kogutud info põhjal on kool järeldanud, et parimad reklaamikandjad ja kooli soovitajad on oma õpilased ja vilistlased.

Hindamiskülastuse käigus toimunud vestlusel tõi Fortaco esindaja välja, et erialavalikute kaalumiseks ja otsustamiseks põhikooli lõpetajate hulgas võiks õppekavade tutvustamine alata põhikoolides alates 7. klassist. Hindamiskomisjon leiab, et kool saaks tööandja poolt pakutud ideed edasi arendada. Näiteks üks võimalus on töötada välja õppekava alusteadmiste programm koostöös põhikoolidega valikaine pakkumiseks 7.-9. klassis.

Kooli veebilehe rubriigis "vastuvõtt" on tutvustatud vastuvõtu korda. Dokumentide vastuvõtmiseks kasutatakse infosüsteemi SAIS. Vastuvõtu korraldamisel järgitakse kutseõppeasutuse seaduse ja selle rakendusaktide nõudeid ning õppekorralduse eeskirja.

Eneseanalüüsist ja vestlustest nähtus, et vastuvõtutegevused on planeeritud ja hästi juhitud, kaasatud paljud õppeosakonna töötajad ja tugiteenuste spetsialistid, transporditeenuste õppekavarühmas kaasatakse ka õppijaid.

Õpilaskandidaadi sobivust soovitud erialale ning õpimotivatsiooni hinnatakse struktureeritud vestluse, testi ja varasemate õpitulemuste alusel. Vestluse käigus püütakse selgitada välja ka õppimise toetamise vajadus, et saadud infoga arvestatakse õppetöö korraldamisel.

Hindamiskülastuse ajal toimunud vestlustel osalenud õppijad kinnitasid, et vastuvõtuvestlustel küsiti neilt õppima asumise motivatsiooni, varasemaid õpisaavutusi, teadmisi ning huvi eriala vastu, samuti nõustati sobiva õppekava valikul. Näiteks soovis õpilaskandidaat asuda õppima koka erialale, kuid vastuvõtuvestluse käigus jõuti järeldusele, et autotehnika eriala sobib paremini ning nüüd on õpilane tehtud valikuga väga rahul. Esmakursusel alustanud õppija, kellele valitud eriala siiski ei meeldi või ei sobi näiteks tervise tõttu, saab õppekava vahetada, valik tehakse koostöös tugiteenuste üksusega.

Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Hindamiskomisjon tutvus õpikeskkonnaga esmalt läbi eneseanalüüsi, siis koolikülastusel kõigis kolmes õppekohas ning seejärel vestluste kaudu õpilaste ja töötajatega. Komisjoni hinnangul on kõigi õppekohtade õpikeskkonnad ohutusnõuetele vastavad, kujundatud ja sisustatud õppekava õpetamiseks vajalike seadmete, materjalide ning muude õppetöök vajalike vahenditega.

Kool tegutseb õpikeskkondade arendamisel vastavalt õppekavarühmade ja kooli arenguplaanidele. Näiteks transporditeenuste õppekavarühmas on loodud ja arendamisel õppeladu Sillamäel, mille sisustus, seadmed ja tarkvara võimaldavad õppetööd viia läbi sarnaselt ettevõtte tööprotsessiga.

Õppekavarühmade esindajad teevad koostööd, et lõimida õppeprotsessis erinevad õppekavad seonduvate või kattuvate õpiväljundite õpetamiseks, simuleerides pärisprotsesse, näiteks: tootmine, transport, ladu, logistika. Paljudel õppekavarühmadel on olemas materjalide ladu, mille pidamist saaks korraldada laomajanduse õppes, samuti saab lõimida raamatupidamist, seadmete remonti jms. Transporditeenuste õppekavarühma esindajad töid vestluste käigu välja suure eesmärgi ja tulevikuplaanina kooli tsentraalse lao loomise Sillamäele, mis kataks kogu kooli vajadused alates õppeprotsessi osaks olevast õppelaost kuni reaalse laoteenust osutava tugiüksusena kogu koolile.

Igale õppekavarühmale on eraldatud oma eelarve õppetöö läbiviimiseks, mille täitmise eest vastutab eriala juht. Investeeringute vajadus tuleneb õppekavarühma tegevuskavast ja kooli arengukavast, mille juurde kuulub soetusplaan.

Kõigis kolmes õppekohas on tsentraalselt hallatav raamatukogu, kus on tagatud laenusvõimalused õppekohtade vahel. Lisaks on olemas elektrooniline infokogu õppematerjalidega. Õppekohtade vaheline õpilaste transport on tasuta ning toimub koolibussidega. Õppijate jaoks on kaasaegsed õpilaskodud Jõhvis ja Sillamäel.

Õppeklassid ja praktilise õppe töökohad vastavad ohutusnõutele. Praktilise õppe töökodades on olemas seadmete kasutus- ja ohutusjuhendid eesti ja vene keeles. Ringkäigul õppetöökodades viitas hindamiskomisjon üksikutele mittevastavustele tööohutusnõuete täitmisel (metallide töötlemise õppetöökodades puudusid ohutusmärgid ja isikukaitsevahendite kasutamise kohustismärgid). Õppijatele eraldab kool vajalikud isikukaitsevahendid ning eririietuse õppetöökodades töötamiseks. Vahendid väljastatakse esimesel kursusel, samuti viiakse läbi vajalikud ohutusjuhendamised. Õppija kohustub isikukaitsevahendeid kasutama ja hoidma heaperemehelikult, kasutuskõlbmatuks kulunud isikukaitsevahendi asemele saab õppija uue.

Esmaabiandjate andmed asuvad nõuetekohaselt esmaabikapi juures.

Koolis on korraldatud jäätmete liigiti sorteerimine, jäätmemahutid ja märgistused vastavad nõuetele. Keskkonnahoiu õpetus on õppetöösse lõimitud, näiteks ohtlike jäätmete käitlemine praktilises õppes, tuleohutuse nõuete täitmine, evakuaatsiooniõppused. [Tuleohutuse reeglid](#) on avaldatud kooli veebilehel.

Arvutiklassid on sisustatud ajakohaselt ning õppetöös aktiivselt kasutuses. Lisaks saavad õppijad kasutada huvitegevuses audio-videostuudiot. Hindamiskomisjon soovitas kasutada audio-videostudio võimalusi ka erinevatele erialadele reklaami tootmiseks, kaasates õppijaid ja õpetajaid. Kooli esindajad märkis, et sellised suuremahulised tegevused on piiratud reklaamivaldkonnas pädevate õpetaja või juhendaja puudumise tõttu.

Kõigis õppekohtades on õppijatel võimalus tegeleda füüsiliste treeningutega, toimuvad spordiringid.

[Huvitegevuste](#) info on avaldatud kooli veebilehel.

Koolil on söökla, õpperestoran ja kohvik. Õppijatele on tagatud toitlustamine.

Üks eesmärk kooli arengukavas on digitaalse õppevara arendamine ja laiem kasutuselevõtt. Hindamiskomisjon soovib õppekavarühmades analüüsida infotehnoloogiliste vahendite praktilist kasutamist õppekava õpiväljundite omandamisel alates õpingute algusest, seejärel on saadud infot võimalik kasutada õppetegevuste kavandamisel ja arendamisel, stuutsuste tegemisel.

Õppekavarühmade eneseanalüüsi parendustegevuste plaanides on praktilise õppe kvaliteedi tagamiseks ja tõstmiseks kavandatud aastatel 2020-2021 alljärgnevad tegevused:

- Sillamäe õppekohta luuakse metallitöötlemise töökoda (CNC treikeskus);
- Narva õppekohas uuendatakse keevitusseadmed;
- Narva õppekohas kaasajastatakse autotehnika õppetöökoda;
- Sillamäe õppekohas rajatakse logistikakeskus.

Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel; Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööil ja praktilal lähtub õpiväljunditest;

Õppekorraldusega tutvus hindamiskomisjon dokumentide, õppekavarühmade eneseanalüüside ja hindamiskülastuste vestluste kaudu ning annab järgnevas ühtse hinnangu ja soovitusid hinnatavate õppekavarühmade kohta. Õppekavarühmade õppekorralduses märkimisväärseid erinevusi ei ole.

Õppekavarühmade õppekorralduse aluseks on [õppekorralduseeskiri](#), mis on avaldatud kooli veebilehel. Õppekorralduseeskirja tutvustatakse õppeosakonna töötajatele tööle asumisel tema vahetu juhi poolt ning õpilastele õppima asumisel rühmajuhendajate poolt.

Õppetöö läbiviimiseks koostatakse igal aastal juunikuus järgmise õppeaasta [akadeemiline kalender](#) ja [õppetöögraafik](#).

Õppeaasta õppetöö kavandatakse õppekava ja moodulite rakenduskavade alusel. Õppetööd planeerib õppekavarühma juht tunnijaotuskavas, mis on omakorda tunniplaani koostamise aluseks.

Õppetöö liigid on: auditoorne töö, praktiline töö, iseseisev töö, e-õpe ja praktika. Õpiväljundite saavutamiseks ettenähtud töö maht ja tunni liik on määratud rakenduskavas ning nende jaotus erineb vastavalt õppekava tasemele ja õppevormile.

Õppijatele tutvustab õppetöö korraldust, õppekava, rakenduskava ja aasta eesmäärke õppeaasta alguses õppekavarühma juht ning mooduli sisu ja eesmäärke selle rakendumisel õpetaja.

Õppetöö korralduslik info on tunniplaanis, samuti õppeinfosüsteemis ning kooli veebilehel.

Hindamiskomisjoni vestlustes õpilastega tuli esile, et auditoorset tööd võiks mõnel puhul olla rohkem, et paremini osata praktilise töö sooritust analüüsida ning selgitada, tuginedes teoreetilistele alustele. Samuti soovisid õppijad muutust õppetöökorralduses ja tunniplaanis, et õpiväljundite õpetamiseks oleks kavandatud teoreetiline ja praktiline õppetöö vaheldumisi. Näiteks mehaanika ja metallitöö erialadel oli selline õpilaste ettepanekul tehtud muudatus juba kahel viimasel aastal sisse viidud.

Hindamiskomisjon soovib koolil monitoorida tasemeõppe kvaliteeti ning parendada seda õppijate, õpetajate ja praktikajuhendajate tagasiside, samuti kutseksamite tulemuste alusel. Samuti soovib komisjon kaaluda muudatusi õppetöö korralduses, kuidas teoreetiline õpe paremini toetaks praktiliste oskuste kujunemist ning praktiline õpe toetaks teoreetiliste teadmiste kinnistamist.

Õppemeetodite valikul, kasutamisel ja e-õppematerjalide loomisel toetab õpetajaid haridustehnoloog.

Praktika korraldamise alusdokument on [praktika korraldamise ja läbiviimise kord](#), mis on avaldatud kooli veebilehel.

Õppekava praktika maht ja jaotus õppeaastate vahel on määratud õppekava ja rakenduskavaga, samuti praktika õpiväljundid. Õppekavarühmade eneseanalüüsi põhjal tegeleb praktika korraldamisega õpperühma praktikajuhendaja. Kool on praktikate korraldamisel taganud, et kõik praktika osapooled on kaasatud praktika kavandamisesse, läbiviimisesse, hindamisse ning tagasisidestamisse.

Kool korraldab ettevõtete praktikajuhendajatega kohtumisi ja ühiseid arutelusid, et hinnata praktika tulemuslikkust ning kavandada järgmise õppeaasta tegevusi.

Hindamiskomisjoni külastustel praktikaettevõtetesse märkisid ettevõtete praktikajuhendajad järgmist:

- kooliga on väga hea koostöö praktikate planeerimisel, praktika hindamisel ja tagasisidestamisel;
- kool korraldab igal aastal ettevõtetega ümarlaudu, et analüüsida õppeaasta praktikate tulemuslikkust ja kavandada järgmise õppeaasta tegevusi;
- korraldatakse praktikajuhendajate koolitusi;
- elektroonilised praktikadokumendid on mugavad, lihtsalt täidetavad;
- ettevõtete spetsialiste kaasatakse õppekavade arenduses;
- praktika hindamine on diskussioon praktikajuhendajate ja praktikandi vahel;
- 3. taseme õppijad on nõrga ettevalmistusega;
- parimad praktikandid saavad praktikatasu ja hiljem pakutakse neile tööle jäämise võimalust;
- iga päev ei ole vaja praktikat hinnata, nagu praegune kord nõuab, võiks olla nädalapõhine kokkuvõtlik hindamine.

Õppe sisu, õppemeetodid ja õpitulemuste hindamine on määratud õppe- ja rakenduskavaga. Õpiväljundi õpetamiseks on ettenähtud õppetundide arv liigiti (teooria, praktika, iseseisev töö), käsitletavat teemasid, hindamisülesanded ja hindamiskriteeriumid. Kutsekeskhariduse õppekavadel on hindamiskriteeriumid vastavuses riikliku õppekavaga.

Kooli veebilehel olevates rakenduskavade osas märgib hindamiskomisjon, et mõningatel juhtudel on rakenduskavas kirjeldamata hindekriteeriumid, näiteks õppekava sõidukite pindade hooldaja ja rehvitehnik, tase 3 (kood 157260). Õppekavarühmade juhid ja õpetajad võiks kaaluda õppe- ja rakenduskavade arenduse käigus muudatusi hindamismeetodite valikus 3. taseme õppekavade puhul, eriti tehnilistel erialadel. Eelnimetatud kutset õpivad valdavalt haridusliku erivajadusega noormehed, kellele ei ole jõukohane essee, referaadi vms mahuka kirjaliku iseseisva töö tegemine. Komisjon soovitab, et kui mooduli õpiväljundid ei ole seotud hea kirjaliku eneseväljenduse oskusega, siis mitme suuremahulise kirjaliku töö andmine ei ole otstarbekas.

Õppekavarühmade eneseanalüüsist nähtub, et õppekavade rakenduskavad vaadatakse üle iga õppeaasta lõpus ning tulenevalt õppeaasta jooksul kogutud õppijate, õpetajate ja praktikajuhendajate tagasisidest tehakse rakenduskavadesse parandusi ja täiendusi. Hindamiskomisjon soovitab rakenduskavade parendamisel hinnata, kas selle sisu on arusaadav kõigile huvigruppidele, eelkõige eriala õppimisest huvituvale isikutele, lapsevanematele ja õppijatele.

Õppimist ja õppija arengut toetavad kutsevõistlused. Kool korraldab alates 2007. aastast rahvusvahelist keevitajate kutsevõistlust Viru Welder, kus osalevad lisaks Eesti kutsekoolide keevitaja eriala õpilastele ka võistlejad lähiriikidest (Läti, Leedu, Venemaa ja Rootsi).

Hindamiskülastuse ajal toimunud vestlustel kinnitasid õppijad, et nad on kooli ja eriala valikuga rahul, õppimise tingimused, õpikeskkonnad, õppevahendid ja tööriistad on head. Õppijad nimetasid veel järgmist:

- kutseõpetajatel on erialane töökogemus;
- koolis omandatud teadmised ja oskused on töömaailmas vajalikud;
- praktika on hästi toetatud, kool aitab praktikakoha leidmisel ning suhtleb praktikaperioodi vältel pidevalt ettevõtte praktikajuhendajaga ja praktikandiga;
- õpetajad annavad õppematerjale;
- õpetaja õpetab, kuni on selge ning alles seejärel hindab;
- õpetajad on väga head, toetavad ja selgitavad;
- kasutatakse erinevaid õppemeetodeid ja õppeprogramme;
- erialast inglise keelt võiks õpetada rohkem;
- praktilisi töid võiks olla rohkem;
- makstakse erinevaid toetusi;
- õpilaskodu on hea, parimad õpilased saavad elada õpilaskodus kas soodushinnaga või tasuta;
- kehtestatakse reeglid ja nõutakse nende täitmist (näiteks mobiiltelefoni kasutamise kord);
- võimalus on sooritada ettevõtte praktika osaliselt välismaal;
- mooduli lõppedes viiakse läbi mooduli tagasiside küsitlusi;
- õppijate arvamusega arvestatakse;
- koolilõuna on muutunud oluliselt halvemaks.

Hindamiskomisjon tunnustab kooli praktikaettevõtete teetava koostöö eest, millega rahulolu on väljendanud nii õppijad kui ettevõtete esindajad.

Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Koolis tegutsevasse 6-liikmelisse tugiteenuste üksusesse kuuluvad kolm sotsiaalpedagoogi, kaks psühholoogi ning karjäärinõustaja. Hindamiskülastuse vestlusel selgusid probleemid ja mured haridusliku erivajadustega õppijate (HEV) toetamisel, milleks on toetuse puudumine kriitilisel ajahetkel, kui HEV õppija on asunud õppima, kuid koolil puudub info õppija haridusliku erivajaduse kohta. Sisseastumisel varjavad õpilaskandidaat ja tema vanem või hooldaja erivajadusi (käitumis- ja psüühikahäired, muud terviseprobleemid, sotsiaalsed probleemid jms), sest on kartus jääda n-ö ukse taha. Praegu kehtiva korra kohaselt peab HEV õppija minema tavaõppijate hulka seniks, kuni kool ise tuvastab haridusliku erivajaduse ja kohandab õppe. Kuid tuvastamiseni on HEV õppijast saanud

õppevõlglane, tema erivajadused on selle aja jooksul, mil ta õppis mittejõukohasel õppekaval ja ebasobiva õppekorraldusega, süvenenud.

Kool teeb koostööd Astangu Rehabilitatsioonikeskusega ning täidab Töötukassa tellimust HEV õppijate õpetamiseks.

Vestlustest õppijate ja töötajatega ning õppekavarühmade eneseanalüüsist järeldab hindamiskomisjon, et õppijatele on tagatud karjäärinõustamine, õpiabi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenused. Tugiteenused on koolis hästi korraldatud, töötajad on pädevad, kokkuhoidvad ja tegutsevad ühtse meeskonnana. Õppekavarühmade õpetajaskonna hulgas on üks õpetaja, kes omab HEV õppijate õpetamiseks vajalikku pädevust ja kogemust. Vajadus eripedagoogide-kutseõpetajate järele on oluliselt suurem. Kooli juhtkonna ja õpetajate hinnangul on 3. taseme õppekavadel iga teine õppija haridusliku erivajadusega, kuid toetatud õppijal on võimalus areneda, tõsta järk-järgult oma haridustaset ja saavutada parem konkurentsivõime tööturul.

Kooli tugiteenused on avatud kõigile õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele.

Hindamiskomisjon leiab, et viivitus HEV õppija toetamisel on pigem seotud riiklikult kehtestatud andmekaitse nõuetega ning murekoht ei ole kooli vaates lõpuni lahendatav enne kui vastavad regulatsioonid on muutunud paindlikumaks ja kool saab andmed õppima asujate eelmises kooliastmes märgitud erivajaduste kohta, seda peale õpilase kandmist riiklikusse infosüsteemi. Selline lahendus võimaldaks kavandada õppima asujale sobilikud toetusmeetmed kohe õppetöö alguses.

Õppe tulemuslikkuse näitajad hinnatavates õppekavarühmades eneseanalüüsi alusel

- andmed lõpetanute tööturul rakendumise, sh edasiõppijate osakaalu trendide kohta õppekavadel.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas monitooriti perioodil 2015-2017 lõpetanud 217 õpilase hõivet peale kooli lõpetamist, info saadi 189 lõpetanu kohta. Nendest on õpitud eriala või sellele lähedase töö on valinud 116 vilistlast ehk keskmiselt 61% vastanutest. Edasiõppimise valis 12 vilistlast ehk 6% ning kaitsevække läks või lapsega koju jäi 5 vilistlast ehk 3% vastanutest. Muul erialal töötamise valis 56 vilistlast ehk 30% vastanutest. Kutseõppe lõpetanud isikute puhul on erialasel tööl töötamise tõenäosus suurem, kooli poolt esitatud tabelis 100%, mis on seotud sellega, et kutseõppes õppijad üldjuhul töötavad juba õpingute ajal erialasel tööl.

Esitatud kolme aasta trend erialasele tööle asumisest on pigem stabiilne.

Transporditeenuste õppekavarühmas on eneseanalüüsis toodud välja perioodil 2015 – 2018 tööga hõivatud isikute protsentuaalne näitaja. 2018. aastal oli tööga hõivatud 54% lõpetajatest. Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et paljud lõpetajad alustavad töötamist ettevõttes, kus neil toimus lõpukursuse praktika. 2018. aastal otsis tööd ligikaudu 11% lõpetanutest, 35% vilistlase kohta puuduvad andmeid, koolile teadaolevalt on mitmed neist Eestist lahkunud. Erialasele tööle asujate trend on olnud positiivne.

Mootorliikurite õppekavarühmas monitooriti perioodil 2015-2018 kokku 97 vilistlase andmeid, kus andmed saadi neist 87 osas. Õpitud eriala või sellele lähedase töö valis neist 35 vilistlast ehk keskmiselt 43% vastanutest, edasiõppimise valis 5 ehk 6 % vastanutest ning kaitsevække läks või lapsega koju jäi 15 vastanutest ehk 17%, muul erialal töötamise valis 32 ehk 37 % vastanutest.

Autotehnika eriala õpitakse sageli huvist sõidukite vastu ja soovist isiklikku sõiduvahendit ise hooldada.

Üldine positiivne trend oli mehaanika ja metallitöö ning mootorliikurite õppekavarühmas, kus tööle asumine peale kooli lõpetamist oli ligi 100 % ulatuses, mis annab kinnitust, et õpingute lõpetaja on tööturul konkurentsivõimeline.

- andmed õppijate rahulolu trendide kohta, sh õpikeskkonna, -korralduse ning õppesisu, -meetodite ja hindamisega õppekavadel.

Õppijate tagasisidet küsitakse õppekavarühmades mooduli sisu ja õppetöö kohta mooduli läbimise lõpus kutsekeskhariduse õppekavadel. Tagasiside sisaldab infot kas:

- õppematerjalid olid arusaadavad;
- õppimisel kasutati arvutit ja/või muid nutiseadmeid;
- tunnid olid huvitavalt üles ehitatud;
- hindamise põhimõtted olid arusaadavad;
- õppija on õppimisega rahul.

Mehaanika metallitöö ning mootorliikurite õppekavarühmade küsitluste tulemused näitasid järgmist: keskmiselt 71% vastanutest nõustub esitatud väidetega täielikult; 17% pigem nõustuvad, 7% nõustuvad osaliselt, 1% pigem ei nõustu ja 3% ei nõustunud üldse.

Transporditeenuste õppekavarühmas olid esitatud küsimused samad, eneseanalüüsis puudus vastajate arvu, siiski oli näha, et tulemus on eeltooduga üsna samaväärne.

Hindamiskomisjon leiab, et õppijate rahuolu süsteemsele uurimisele on pööratud seni veel vähe tähelepanu ning uuringu tulemused ei anna piisavalt informatsiooni õppetöö kvaliteedi hindamiseks ja parendustegevuste kavandamiseks. Uuringu puudumine siiski ei tähenda, et kooli õppijate rahulolust ei huvitu. Kool on seadnud eesmärgiks õppijate ja töötajate rahulolu uuringud käivitada 2020. aastal. Hindamiskomisjon soovib seada rahulolu-uuringute mõõdikud ja eesmärgid vastavalt kooli uuele arengukavale.

- andmed kutseeksami/lõpueksami sooritamise trendide kohta õppekavadel.

Tabel 8 Kutseeksamite edukus õppekavarühmade kooli eneseanalüüside alusel

Õppekavarühm	Õppekava	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mehaanika ja metallitöö (eneseanalüüs lk 19)	Keevitaja		89%	80%	92%	91%	94%
Mehaanika ja metallitöö (eneseanalüüs lk 19)	keevitaja (osakutse poolautomaatkeevitaja)		83%	75%	68%	55%	60%
Mehaanika ja metallitöö (eneseanalüüs lk 19)	metallilõikepinkidel töötaja KKB		38%	0%	100%	67%	86%
Mehaanika ja metallitöö (eneseanalüüs lk 19)	metallilõikepinkidel töötaja PKB		0%	0%	0%	10%	27%
Transporditeenused (eneseanalüüs lk 19)	Kaubakäsitleja	97%					
Transporditeenused (lk 19)	Veokorraldaja	58%	86%				
Transporditeenused (lk 19)	Laotöötaja	89%	95%	92%	94%	100%	100%
Mootorliikurid (eneseanalüüs lk 12)	autotehnik (KKH) sh mootorsõidukitehnik, sõiduautehnik		35%	38%	53%	32%	4%

Mootorliikurid (eneseanalüüs lk 12)	sõidukite pindade hooldaja ja rehvitehnik (KH)						83%
--	--	--	--	--	--	--	-----

Kutseksamite tulemused õppekavarühmades on valdavalt positiivse kasvu trendiga ja mootorsõidukitehniku kutse. Mootorliikurite õppekavarühmas olid mõnda aega kutseõpetaja ja õppekavarühma juhi puudumisest tingitud raskused, mis hindamiskülastuse ajaks on lahendatud ja tõenäoliselt järgmiste kutseksamite tulemused näitavad positiivset kasvutrendi.

- andmed lõpetanute osakaalu trendide kohta alustanutest õppekavadel.

Tabel 9 Õpilaste arvude ja õppetöö katkestajate arvude trend
www.haridussilm.ee andmete alusel (märts-aprill 2020)

Õppekavarühm	Õppekava nimetus	Õpilaste arv õppeaastal				Õpilasi neljal õppeaastal kokku	Katkestajate arv õppeaastal				Katkestas kokku nelja aasta jooksul	
		15/16	16/17	17/18	18/19		15/16	16/17	17/18	18/19	Kokku	%
Mehaanika ja metallitöö	arvuhtimisega (APJ) metalliõikepinkide operaator	18	34	12	-	64	6	12	1	-	19	29,7
Mehaanika ja metallitöö	keevitaja	228	169	164	141	702	48	39	22	10	119	17
Mehaanika ja metallitöö	keevitaja (osakutse poolautomaatkeevitaja)	38	57	87	66	248	11	19	39	28	97	39,1
Mehaanika ja metallitöö	metalliõikepinkidel töötaja	19	41	54	56	170	5	9	10	14	38	22,4
Mehaanika ja metallitöö	metallitöötlemispinkidel töötaja	38	15	-	-	53	8	1	-	-	9	17
Mootorliikurid	sõiduautotehnik/autotehnik kuni 2016 vastuvõtt)	125	97	94	71	387	18	16	12	26	72	18,6
Mootorliikurid	sõidukite pindade hooldaja ja rehvitehnik	-	12	-	29	41	-	5	-	11	16	39
Transporditeenused	laohoidja	110	51	24	-	185	13	3	3	-	16	8,65
Transporditeenused	laotöötaja	31	102	127	143	372	10	19	19	22	70	18,8
Transporditeenused	logistika klienditeenindaja	55	28	13	-	96	6	3	1	-	7	7,29
Transporditeenused	veokorraldaja	49	64	56	62	231	12	7	10	13	42	18,2

Transporditeenuste õppekavarühmas on õppetöö katkestajaid ligikaudu 18,5 %, mis on väiksem kui õppekavarühma Eesti keskmine (19%), kuid kerge tõusutrendiga 2018/2019 õppeaastal. Eneseanalüüsis toob kool katkestamise põhjuseks välja noorte suhtumise muutuse üldiselt, kus sagedamini vahetatakse eriala, leiavad aset muutused isiklikus elus ning lihtne on töö leidmine erialase ettevalmistuseta. Õpilaste arvu kasvu näeb kool positiivsena tööturu arengutest lähtuvalt, Ida-Virumaa on logistika tõmbekeskus.

Mehaanika ja metallitöö õppekavarühmas on õppijate arv, samuti õppetöö katkestajate arv viimasel neljal aastal pigem stabiilne. 2018/2019 aastal oli katkestajaid kokku keskmiselt 23,6 %, mis on mõnevõrra suurem Eesti keskmisest näitajast õppekavarühma kohta (20,1 %). Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et kutsekeskhariduse õppekavale õppima asujate puhul on õpingute katkestamise põhjuseks sageli raskused toimetulekul iseseisvumisega, õpilaskodus elamisega. Teiseks põhjuseks ebaõigesti seatud ootused eriala sisule, idealiseeritakse kutset, esimesel praktilisel selgub, et töö on raske. Õpimotivatsioon kadumist põhjustab veel vähene eesti keele oskus ja õppevõlgade tekkimine.

Mootorliikurite õppekavarühmas on õppima asujate trend olnud pigem languses ja katkestajate hulk on kasvanud. Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et õppijad on eelistanud õppimisele töötamist.

Samuti on välja toodud, et õppekavarühma õpetajad vahetusid sageli ning nende kvalifikatsioon ei võimaldanud tagada õppetöö kvaliteeti.

Järeldused

Tugevused

- uute õppijate vastuvõtu korraldus on heal tasemel, mis tagab õppe kättesaadavuse ja õppimisvõimaluste tutvustamise erinevatele sihtrühmadele;
- töötab pühendunud tugiteenuste meeskond, teenused on õppijatele kättesaadavad, õppijate heaolu ja vajadused on keskmes;
- õppijale on tagatud tugiteenuste kättesaadavus, võrdselt kõigis õppekohtades sh pädevate ja kogemustega spetsialistide poolt osutatav karjääriteenus, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogiline ja psühholoogiline teenus;
- õpikeskkondade arendus toimub pidevalt, lähtutakse töömaailma arengutest ja vajadusest;
- õppekavarühmale on eraldatud oma eelarve, õigused ja vastus selle kasutamise eest õppetöö korraldamiseks;
- õppijatele antakse õpingute alustamisel erialale vastav eririietus ja isikukaitsevahendid praktilise töö tundideks, õpetades ja kinnistades seeläbi töökultuuri ja vastutustundlikku vahendite kasutamise oskust ja harjumust;
- õpilastel on võimalus osaleda huviringide tegevuses;
- suhtluses tööandjate ja praktikaettevõtetega väärtustatakse otsekontakte ja koostööd;
- tööandjad on kaasatud õppekavade arendusse;
- tööandjad on kaasatud õppetöö läbiviimisesse;
- kooli kolme õppekoha vahel liikumiseks on olemas tasuta bussühendus.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitusel selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- eestikeelsele õppele üleminekut pärsib sisseastujate kasin või puuduv eesti keele oskus, samuti on nõrk õpilaste inglise keele tase. Soovitame kooli ja erialade reklaamimisel viidata võõrkeele ja riigikeeleoskuse vajalikkusele ja kasulikkusele;
- soovitame tõhustada eesti- ja inglise erialase keele õpet, rakendada mitmesuguseid keeleõppe meetodeid ja vahendeid;
- soovitame tutvustada praktikaettevõtetele kvalifikatsioonitasemete erinevusi, kuidas need kajastuvad õppekavas ja praktiliselt ning mida ettevõtte praktika hindamisel peaks arvesse võtma. Eriti oluline on see 3. taseme õppekavade puhul, et praktikajuhendajad teaksid juhendada ja õiglaselt hinnata;
- kooli veebilehel soovitame kirjeldada sihtgrupile töö- ja edasiõppimise võimalusi, et õppekavast huvitatud isik saaks üheselt mõistetava informatsiooni õppima asumise tingimuste ja õpingute lõpetamise tingimuste kohta;
- vestlustes õppijatega ning hinnates rakenduskavade sisu, on võimalik, et õppijatele valmistab raskusi suuremahuliste kirjalike tööde kirjutamine, samuti tunnis konspekterimise nõude täitmine, mistõttu soovitame õppijate arvamusi põhjalikumalt uurida üle vaadata rakenduskavades ja õppeprotsessis suuremahuliste kirjalike tööde hulk ja otstarbekus, lähtuvalt õpiväljunditest, õppijatest, õppijate ning õpetajate tagasisidest.
- soovitame kaaluda võimalusi, kuidas põhiõpingute, samuti lõimitud õppes teooria- ja praktikaõpingute planeering õppimist paremini toetaks. Teooriaõppe ja praktilise õppe sidumine toetab teadmiste kinnistamist ja suurendab õppimise efektiivsust (eraldi õpetamisel, eriti pikema ajavahega, õpitud teadmised ununevad ja praktilises õppes tuleb need uuesti õpetada).

Arenguvõimalused

- soovitame taastada ralliklubi tegevus, toetamaks õppijate arengut, huvi tehnikaspordi vastu ja vaba aja sisustamist;
- koostöös põhikoolidega töötada välja valikõpingute programme 7.-9. klassidele, näiteks eriala alusõpingute mooduli baasil, erialase eesti ja inglise keele moodulite baasil. Tegevus toetaks põhikooli noorte erialavalikut, motiveeriks omandama kutseharidust;
- soovitame koostöös teiste kutseõppeasutuste ja kõrgkoolidega arendada õppekavadele uusi ja kaasaegseid e-õppe materjale;
- soovitame arendada rahulolu-uuringute programmi 360® tagasiside saamiseks õppijatelt, ettevõtetelt, lapsevanematelt, vilistlastelt, töötajatelt ning lisaks seada eesmärgid ning konkreetsed mõõdikud tegevustele;
- taotleda pädevustunnistuse väljaandja õigusi (näiteks tuletööde tegija, tõstukijuht, troppiija) ning vajadusel kaasata läbirääkimisteks teiste ministeeriumide haldusalas olevate asutustega ka koolipidaja.

3.3 Õpetajad¹

Ülevaade õppekavade õpetajatest: kvalifikatsiooninõuetele vastavus, vanuseline struktuur, olulisemad muudatused alates õppekava rakendamisest (kui on).

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavade, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud.

Õppekavarühmade eneseanalüüsist selgub, et hetkevaates on õpetajate arv õppetöö läbiviimiseks piisav, kuid piisaval arvil õpetajatest ei ole vajalikku (6. tase või kõrgem) kvalifikatsiooni. Kooli [põhimäärusest](#) tulenevalt on õppekasvatustöö struktuuriüksuse ülesanne kaasata õppekasvatusala töötajatena kõrge kvalifikatsiooniga asjatundjaid ning võimaldada neile erialast ja pedagoogilist täienduskoolitust ning tuge. Komisjon analüüsib kolme õppekavarühma tervikuna, vajadusel õppekavarühma eripära välja tuues.

Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada õppekavas määratud õpiesmärkide ja ülesannete täitmine ning õpiväljundite saavutamine.

Tabel 10 põhjal on õppekavarühmades kokku 24 kutseõpetajat.

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Tabel 10 Õppekavariühmade õpetajate arv ja kvalifikatsioon (kutseõpetajad) õppekavariühmade eneseanalüüsi alusel

Õppekavariühm	Kutseõpetajate haridusnäitajad					Eesti keele tase				Staaž		
	Kutseõpetajate arv	Kõrgharidus	Kutsekeskharidus, läbitud kutsepedagoogika täienduskoolitus	Kutsekeskharidus	Kutsetunnistusega õpetajaid	A2	B1	B2	C1	1-5 a	6-15 a	16-35 a
Transporditeenused	8	6	2		4	2	2	4				
Mehaanika ja metallitöö	13	7	3	3	5	3		2		7	1	5
Mootorliikurid	3			3	1	1		1		2	1	

Kutsestandardile [Kutseõpetaja, tase 5](#) vastaval kutseõpetajal on keskharidus või keskeriharidus või kutsekeskharidus või kutseeriharidus. Tal on erialane töökogemus õpetatavas valdkonnas või ta omab kehtivat kutsetunnistust õpetatavas valdkonnas. Mehaanika ja metallitöö ning mootorliikurite õppekavariühmade kutseõpetajad vastavad üldjoontes kutseõpetaja, tase 5 kvalifikatsioonile.

Kutsestandardile [Kutseõpetaja, tase 6](#) vastaval kutseõpetajal on üldjuhul kõrgharidus õpetatavas valdkonnas või kõrgharidus ja erialane töökogemus õpetatavas valdkonnas ning tal on pedagoogiline ettevalmistus, mis on saadud tasemeõppes või täienduskoolitusel. Kutseõpetaja, tase 6 kvalifikatsioonile vastab kolm õpetajat transporditeenuste õppekavariühmas.

Kõigis hinnatavates õppekavariühmades on kutseõpetajate keskmine vanus on rohkem kui 50 aastat, ebapiisava riigikeele oskusega on 7 kutseõpetajat.

Kool kaasab õppetöö läbiviimisesse töömaailma spetsialiste, kes töötavad töövõtulepingu alusel ning viivad õppetööd läbi kindla teema või mooduli piires.

Hindamiskomisjon leiab, et hinnatavates õppekavariühmades on oluline tõsta kutseõpetajate kvalifikatsiooni, motiveerida kõrgharidusega õpetajaid omandama kutseõpetaja kutset ning tegeleda ettevaatavalt õpetajaskonnale järelkasvu kindlustamisega. Kooli hea maine ning muutunud olukord tööturul soosib kutseõpetaja ameti populariseerimist ja õpetajaks õppimist.

Eneseanalüüsid on kool märkinud, et kasutab ühe võimalusena uute kutseõpetajate otsingut vilistlaste hulgast, kes on mõnda aega kutsealal töötades arendanud kutseoskusi ning võiksid asuda tööle kutseõpetajana ning omandama ka kutseõpetaja kutset.

Hindamiskomisjon soovib kooli veebilehel, tööpakkumise rubriigis kirjeldada kooli kui tööandjat, et väärindada kutseõpetaja elukutset ja tutvustada kutseõpetajaks õppimise ja tööle kandideerimise võimalusi.

Õppekavade rakendamiseks vajaliku kvalifikatsiooniga personali värbamine, valik ja arendus toimub õppekavarühma juhi ja personalijuhi koostöös. Õppekavarühma personalivajadust hinnatakse üldjuhul kevadel, kui koostatakse järgmise õppeaasta tunnijaotuskavad. Töötaja töökohustuste hulka võib vastavalt temaga sõlmitud töölepingule kuuluda ka grupijuhendaja ning praktikajuhendaja ülesanded. Tunnijaotuskavade koostamisel ehk kutseõpetaja töökoormuse planeerimisel arvestatakse tema isikliku arenguplaaniga. Vajadusel korraldatakse puuduvate õpetajate värbamiseks konkursid.

Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist

Kutseõpetaja eri- ja ametialase arengu vajadus selgitatakse kutseõpetaja eneseanalüüsi ja sellele järgneva arenguvestluse alusel. Õpetajate koolitusplaan koostatakse igaks kalendriaastaks.

Kool arengukavas 2016-2020 on seatud personaliarenduse eesmärgiks: „Pädevad ja motiveeritud õpetajad, kelle töö on hinnatud ja tasustatud vastavalt ametikohale ja töö tulemuslikkusele.“ Õppekavarühmade eneseanalüüsides nähtub, et kutseõpetajate areng on toetatud, luuakse võimalused ja tingimused täienduskoolitustel osalemiseks, samuti ka erialaseks stažeerimiseks piirkonna ettevõtetes, osalemiseks kohalikel ning rahvusvahelistel messidel, ka välisriikides. Õpetajad osalevad SA INNOVE poolt õppekavarühmade õpetajatele korraldatud võrgustikuseminaridel.

Koolitusvajaduse selgitamisel ei ole kasutatud õppijate ega töötajate rahulolu uuringuid, kuna neid ei ole läbi viidud alates 2016. aastast. Kool on planeerinud käivitada õppijate ja töötajate rahulolu-uuringud 2020. aastal.

Hindamiskomisjon soovib, nii personali motivatsioonipaketis kui ka õppekavarühma arengukavas kirjeldada järgmiseks perioodiks peamised töö efektiivsuse ja kvaliteedi hindamise mõõdikud ning määratleda eesmärgid, mis oleks töötajatele väljakutset pakkuvad, suunatud enesearengule ning töö efektiivsuse kasvule. Täiendavalt võiks kaaluda mõõdikuid, mille abil hinnatakse läbitud koolituste tulemuslikkust, mõju õppetöö kvaliteedile ja õppijatele rahulolule.

Tugiteenuste spetsialistide täienduskoolitused kavandatakse samadel põhimõtetel nagu õpetajatel.

Hindamiskülastuse ajal läbiviidud vestluste põhjal on hindamiskomisjon seisukohal, et õppekavarühmade kutseõpetajad, tugiteenuste töötajad, spetsialistid ja kooli juhtkond on pühendunud kooli arengule ja koostööle. Kooli töötajatele on tagatud nende õigused ning loodud võimalused oma töökohustusi hästi täita. Töötajad tunnustasid kooli, kui tööandjat ja töökeskkonda ning tõi välja järgmist:

- seni tehtud ja kavandatavad muudatused õppetöö korralduses aitavad tõsta töö efektiivsust;
- õppekavarühmade juhid ja õpetajad peavad parendustegevusi olulisteks ja töötavad selle nimel;
- motiveerivad võimalused osaleda erinevatel koolitustel, messidel, välisreisidel, erinevates projektides;
- inimeste tervise eest hoolitakse;
- koolide liitmisega kaasneb mõtteviisi muutus, püütakse vabaneda suhtumisest „minu kool“ ja asendada see deviisiga „meie kool“;
- hea mainega koolis on hea töötada;
- töö on mitmekesine;
- logistika kooli kolme õppekoha vahel on hästi korraldatud.

Vestlustel õppijatega toodi nende poolt sageli esile, et õpetajad on head, positiivse suhtumisega ja toetavad.

Järeldused

Tugevused

- kool on taganud töötajatele sobiva töö- ja keskkonnakorralduse, millega on tagatud õppekavarühmades koostöövõimeline ja pühendunud meeskonnatöö;
- õpetajatele on loodud mitmekülgsed võimalused arendada oma teadmisi ja oskusi koolituste ning stažeerimiste kaudu, et tagada tööalane professionaalsus ning õppetöö läbiviimise kvaliteet;
- kool on aktiivne osaleja või korraldaja koostööprojektides teiste koolidega ja ettevõtetega, nii Eestis kui ka välisriikides. Aktiivne osalemine erinevates ettevõtmistes on töötajatele motiveeriv, arendav ja tööruutiini tekkimist ennetav;
- kooli juhtkond väärtustab töötajaid, panustades nende vaimse ja füüsilise tervise hoidmisele;
- kool tunnustab parimaid töötajaid;
- kool kaasab õppetöös ettevõtete spetsialiste;
- koolil on hea maine töötajate, koostööpartnerite ja õpilaste silmis.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- kutseõpetajate kvalifikatsiooninõuete täitmiseks motiveerida õpetajaid omandama kutseõpetaja kutset. Soovitame kaaluda võimalust koostöös ülikoolidega korraldada kutsepedagoogiline kursus õpetajate rühmale, kes õpetavad kutsekeskhariduse õppekavadel ning kellel puudub kutsepedagoogiline või üldpedagoogiline haridus;
- õpetajate riigikeele oskuse taseme tõstmine, mille käigus on võimalik otsida ideid, õppemeetodeid, võimalusi, kuidas eesti keele oskuse arendamine lõimida õppetöösse. Õpetajate ja õpilaste koostöine keeleõpe sobival aktiivõppe meetodil, kaasates eesti keele õpetajaid, võiks olla tulemuslik;
- tegeleda ettevaatavalt õpetajaskonnale järelkasvu kindlustamisega Soovitame kooli, kui tööandjat laiemalt reklaamida, sh kooli veebilehel ja sotsiaalmeedia kanalites, seada eesmärgiks saavutada konkurs õpetaja ametikohale;
- rakendada õppijate ja töötajate rahulolu-uuringud, seades uuringutele kindlad eesmärgid, mõõdikud ja eesmärgid. Soovitame kirjeldada uuringute läbiviimise tulemuste analüüsi ja tulemuste kasutamise põhimõtteid, sh töötajate koolitusplaanide kavandamisel.

Arenguvõimalused

- omanäoliste keeleõppeprojektide väljatöötamine töötajatele ja õpilastele riigikeele, samuti inglise keele keeletaseme tõstmiseks;
- õppekavarühmale noorte kutseõpetajate järelkasvu programmi väljatöötamine, kaasates kutseala ettevõtjaid;
- atraktiivse tööandja kuvandi loomine ja arendamine.

4 Hindamiskomisjoni peamised järeldused mehaanika ja metallitöö; mootorliikurite, laevanduse ja lennunduse ning transporditeenuste õppekavarühmade osas

Peamised järeldused

Komisjon teeb peamised järeldused kõigi hinnatud õppekavarühmade kohta:

Tugevused

- kool on kolme kooli ühendamise järel taganud ladusa õppetöö igas õppekohas viisil, mis tagab õppijatele võrdsed õigused ja head tingimused õppimise kohustuse täitmiseks;
- kooli juhtkond on õppekavarühmade arendamisel positiivselt tulevikku vaatava suhtumisega, toimib hea meeskonnatöö õppekohtade ja erinevate juhtimistasandite vahel;
- kool on aktiivne tegutseja suhtluses huvigruppidega ja koostööpartneritega ning viib vastutustundlikult ja sihipäraselt ellu elukestva õppe strateegiat;
- õppekavade arenduses ja praktikakorralduse parendamisel on aktiivselt kaasatud tööandjad;
- õppijale on tagatud tugiteenuste kättesaadavus, võrdselt kõigis õppekohtades sh pädevate ja kogemustega spetsialistide poolt osutatav karjääriteenus, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogiline ja psühholoogiline teenus;
- õpetajatele on loodud mitmekülgsed võimalused arendada oma teadmisi ja oskusi koolituste ning stažeerimiste kaudu, et tagada tööalane professionaalsus ning õppetöö läbiviimise kvaliteet;
- kool on tuntud ja hea mainega.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- Õppekavades ning kooli veebilehel on sihtrühmade, õpingute alustamise ja lõpetamise tingimuste kirjeldused ebapiisavad. Soovitame täiendada ja ühtlustada dokumentides ja veebilehel olev informatsioon erialade kohta nende lõpetamise tingimuste, edasiõppimise võimaluste ja tööturule sisenemise võimaluste kirjeldamisel, samuti ajakohastada veebilehel õppekavade tutvustused, et tagada õppimisvõimaluse otsijale atraktiivne ja õige sisuga reklaam.
- Eneseanalüüsi parendustegevuste plaanid on nipsisõnalised, on üksikuid konkreetseid eesmärke ja mõõdikud nende täitmise seireks. Soovitame eneseanalüüsi parendustegevuste plaanides seada konkreetsemad ja mõõdetavad eesmärgid sh uute õppekavade väljatöötamiseks ja olemasolevate õppekavade arendamiseks ning luua tegevuskava nende täitmiseks.
- Õppijate eesti keel teise keelena ja inglise keele oskused on üldiselt väga kasinad ning seetõttu on konkurentsivõime praktikale asumisel- ja edaspidi tööturul pärsitud. Soovitame tõhustada eesti- ja inglise erialase keele õpet, rakendada õppijatele sobivaid keeleõppe meetodeid ja vahendeid, reklaamida õppijatele keeleoskuse vajalikkust näiteks vilistlaste, tööandjate jt õppijatele kohaste arvamusi kaudu.
- Kutseõpetaja, tase 6 kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid ei ole piisavalt. Soovitame motiveerida õpetajaid omandama kutseõpetaja kutset, kaaluda võimalust koostöös

ülikoolidega korraldada kutsepedagoogiline kursus õpetajate rühmale, kes õpetavad kutsekeskhariduse õppekavadel ning kellel puudub kutse- või üldpedagoogiline haridus. Pedagoogiliste teadmiste rakendamine toetab õppetöö kvaliteeti, suurendab õppijate rahulolu, vähendab õppetöö katkestajate hulka ja kergendab kutseõpetaja tööd.

- Õpetajaskond on vananev. Soovitame ettevaatavalt tegeleda õpetajaskonnale järelkasvu kindlustamisega, reklaamida kooli, kui tööandjat laiemalt, seada eesmärgiks saavutada konkurss õpetaja ametikohale;
- Arendustegevuste planeerimiseks puudub piisav ja süsteemne tagasiside õppijatelt ja töötajatelt. Soovitame rakendada süsteemselt õppijate ja töötajate rahulolu-uuringud, seades uuringutele kindlad eesmärgid, mõõdikud ja eesmärgid. Soovitame kirjeldada uuringute läbiviimise tulemuste analüüsi ja tulemuste kasutamise põhimõtteid, sh töötajate koolitusplaanide kavandamisel.

Lõppsõna

Komisjon tänab meeldiva koostöö eest koolipere liikmeid, praktikaettevõtete esindajaid ja õppijaid. Tunnustame koolipere meeskonnavaimu ja püüdlusi asjade paremaks muutmisel. Hindamiskülastus laabus tõrgeteta, koolipoolsed ettevalmistustööd olid tehtud vajaliku hoolsuse ja tähelepanuga. Hindamiskülastuse vestlused olid planeeritud vastavalt komisjoni ajakavale, toimusid asjatundliku ning konstruktiivse arutelu vormis. Soovime jõudu ja edu ettevõtmistes uute muutuste keskmes.